

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VII.

Broj 47.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godišne iznosi za domaće pretplatnike K 170, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 225. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 ilira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv.

U Samoboru
17. studenoga 1912.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fl. u oglasnom 10 fl. Za oglas, koji se više puta vrćuje, daje se snatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Ribnjčarstvo u Samoboru.

I.

Govoreći jednom prilikom u „Samoborskom Listu“ o podizanju pojedinih grana gospodarstva u svrhu opskrbe glavnog grada, upozorio sam na veće njegovanje vrtljarstva, voćarstva i peradarstva, a taknuo sam se s nekoliko riječi i koristi, koju može čitavo jedno mjesto, pa i pojedinac imati od racionalnog uzgoja ribarstva. O koristi vrtljarstva i voćarstva nije potrebno posebno govoriti, a glede peradarstva upozorujem one, koji se za stvar interesiraju na nedavno u „Obzoru“ istaknutu knjižicu Joh. Schillinga: „Ist Hühnerhaltung gevinbringend“, u kojoj autor upravo iznenadjuje rezultatima, do kojih se može dovinuti pojedinac dobrim uzgojom peradi. Spominjem to tek nazgredice, a glavna mi je danas stvar pozabaviti naše čitaoce rezultatima najznatnijih hrvatskih ribnjčarstva, a koji rezultati širem krugu nijesu tako pristupačni.

Kad je ovog proljeća trgovišno zastupstvo imalo da raspravi već gotove osnove ribnjaka u Samoboru, s pravom sam očekivao, da će naše zastupstvo prihvatiti od nekolicine nabačenu ideju, ali sam se prevario. Većina je prijedlog odbila. Među razlozima spominje se, da u Samoboru za povoljan razvoj ribnjčarstva nema dovoljnog mjesta, da bi uzgoj ribe s nadzorom i t. d. odviše stajao, a osim toga, da je Samobor kao ljetovalište i odviše žrtvovao za svoje goste, dak da nema nikakove volje baciti se u nove velike troškove, da tobože gosti mogu udicom loviti ribu i vozikati se po ribnjacima. Dok su prvi razlozi još tako

tako pojmljivi, to je ovaj zadnji presmiješan a da se ni nj može ozbiljno obzirati. Ribnjaci u Samoboru ne bi bez sumnje imali svrhu, da zabavljaju ljetovališne goste. Kako je ribarstvo danas jedna od najunosnijih grana gospodarstva, imali bi oni svrhu, da našoj općini odbacuju od godine do godine koju lijepu svoticu, čemu se sjegurno nijedan naš općinar ne bi protivio. Glede prvih razloga pak spomenuo bih ovo. Istina je, da se za racionalni uzgoj ribarstva preporuča barem kompleks od 50 kat. rali i to poglavito za uzgoj krapova i štika, dok je opet istina, da za uzgoj forela treba mnogo manjih ribnjaka. A tko će ustvrditi, da Samobor uz svoju gorsku vodu ne bi bio podesan za uzgoj forela. Dr. Rössler, koji je od kr. zem. vlade bio prije dvije godine poslan, da proči slatkovodno ribarstvo u Njemačkoj, vratio se je nakon pet mjesecnog studija u domovinu s dubokim uvjerenjem, da je ribarstvo jedno od najunosnijih grana gospodarstva, a njegov je sud, da bi ribarstvo i Samoboru, baš s obzirom na bliži saobraćaj sa Zagrebom donio velike koristi. Ta eto još pred par dana tuži se „Obzor“ na skupuću i nestašću ribe na zagrebačkom tržištu pozivajući gr. poglavarstvo, da se pobrine što skorije za dobavu slatkovodne ribe. Uostalom i drugi stručnjak za ribarstvo ing. Ivančić, koliko znam, vrlo se je povoljno izrazio o ribnjčarstvu u Samoboru. Uočimo li još po g. Ivančiću uspjeh ribnjčarstva u Hrvatskoj god. 1912., kako ću ga ovdje iznijeti — uvjeren sam, da ne će biti nikog, koji ne bi došao do zaključka, da je ribnjčarstvo unosno.

Fran Šuklje.

Općinski proračuni.

Približuje se konac godine a s njime i rasprave o općinskim proračunima za iduću godinu. Osnov općinskog kućanstva čini opć. proračun. O njemu ovisi čitavo gospodarenje u jednoj godini. I baš zato nije svejedno kakav je taj proračun. Za njegov sastav treba iskustva predidućih godina, širok pogled u zbiljske općinske potrebe, te znati omjeriti prihod i rashod u budućoj godini. Naravno, da se tu ne mogu na vlas točno odredjivati prihodi pojedinih stavki, ali se te cifre imadu svakako približiti što većma mogućim i vjerovatnim prihodima. Gdje se na to ne pazi, nastane očit kaos, a razočaranja su na koncu godine bez sumnje na dnevnom redu, jer je deficit neizbježiv.

Zastupstva, koja će se doskora imati da pozabave proračunima, treba da se sa zbiljskim interesom prihvate ovog važnog i odlučnog posla u komunalnim svojim zadacima. Interesna sfera jednog proračuna teže daleko, i u njoj treba da se svaki član zastupstva potpuno snadje imajući pred očima sve one preduvjete, koji se neminovno traže za život jedne općine.

Što je apsolutno nižno za valjani razvitak općine i boljitak njezinih općinara pažnja razvoj u intelektualnom i u narodno — ekonomskom pravcu, to treba da joj se pruža. Uskraćivanje dotacija za nužne stavke, koje označuju vitalne interese jednoga mjesta ili općine, neoprostiva je pogreška, koja se mora prije ili poslije osvetiti. Ne valja ići za lakim sticanjem populariteta i govorima kroz prozor sa stereotipnim: „Ne damo, ne damo!“ tamo gdje se ne mogu i onako radi općeg interesa stanovite stavke brisati, jer stoje pod kontrolom i viših oblasti. Ali s druge strane treba računati i s teškim materijalnim prilikama naroda, koga ovaj čas prate razne nedaće financijske i ekonomske prirode, pa treba da se ozbiljno prosudjuje što se zaista može izdati, a što ne može i što ne nadmašuje novčanu snagu opć. blagajnice dolijedno i potpunovalka,

M. Lang: Samobor.

Narodni život i običaji.
(Nastavak).

Opasčar je u Samoboru samo jedan. Radi tri vrste opasčara: kašijare, potaše, i stupnarske ili turpoljske benke opaske. Posao ide najbolje u jesen. Dašto da opasčarija ne cvate ko onda, dok su Turci dolazili u Zagreb, te kupovali ondje opaske i plećali ih statim. Onda se tako pjevalo: Opasčari general, koše kroja, dakate broja!

Remensarija je prije 20 godina počela naglo nazadovati. U svrhu posla služili su se naši stari remensari sa neko 25 komada stala. Priredjivali su: koše sa biče, za sirnu i kupa sa šupite. Za biče su uzimali govodju ili konjsku kožu, koja su „bilo napuliti“. Remensar izradjuje česa u črienu robu. Remensar nema posebnog cilera, već navjeha po vratima: bičeva, gušve sa cepa, remenje i dr. Izradjuje robe malo prođu u Samoboru nego najviše po sajmovima.

Krznari trebaju šraf, kosu, teglic, mangulu, nož, škrar, klača, brus, šilo, igle, špih, šaljavo sa ščuvanje (šar), prebojec,

prema i pero. Za šarbu upotrebljaju kverc i roncinzale. Najviše mora paziti na izradbu seljačkih kožuha i sobunaca naime na cifariju. On se cifra samo malenjem nego i gumbičima, remencima, kotačićima. Fizičari znači remensar tri puta „prepelati“ kroz narezanu kožu. To se obično radi u dvije boje, tako da je gornji i donji remensar iste boje, a srednji druge. Krznarima ide posao nešto bolje od ružna do sličnja. Nekoć su bila u Samoboru osmorica krznara, danas su samo dva, i ovi ne mogu od krznarije živjeti, pa mogu reći: kukavica kukuje, čurčija trguje. Jedna pošalica priča, da se danas ni sam vrag ne će više učiti za krznara.

Klobučari trebaju resti, brnicu (lahodn), šebar, šah, ito, plahiu, Wickers ili štopapir, šapleš, štopapir, valdresel, drvene šable, volšak, kalope, formband, traljapan, vagu, drakštabi, rajppapir, volški kotak, gumidragomom i t. d.

U celovsko doba bilo je u Samoboru 12 klobučara, danas su još dvojica.

Trgovičari vrlo je opasno optičana. Za tkanje upotrebljaju naši šrafci pređu, pamuk i končić. Danas ima u S. 12 tkalaca, a prije ih je bilo i više. Od ovih 12 tkalaca samo 4 drže kralca, a to su ve-

ćinom sinovi oca tkalca. Plaća pomoćnicima jest trećina od zaslužbe. Ima tkalaca, koji se umiju drugo tkati no prosto platno i prebor. Vještiji izradjuju stonjake, ručnike, i salvere. Dok se kod kuće prelo, hodili su tkalci po kućama.

Gumbar je u nas jedan. Taj izradjuje „ve šnore“ cimbuluše za patre, šole, šajnaš, buritas, vitez-koteš, pa gumbes, kncas, habuš, židoš, čigoš, kišale sa mente kete.

Iglarija bijaše nekoć stala vrijedan zanat; danas se već ne ispaćuje. Najvećma ide pazar u Mariji Bistrici. Iglar izradjuje svakovrsne kraluše od raznobojnih korala, zatim „šikperi“ od statkanih perla na srebrnoj žici, pa kraluše od kamnjota, pak debelog i kamenog korala. Iglar izradjuje: kralužum, gručena, šikperi, i pogrošna. Danas je u Samoboru samo jedan iglar.

Bačvarine proživljuju baš dobra vremena. Robu izradjuje samo po narudbi. Na sajme ne potaše, ima ih u S. šestorica.

Ščitarija ili postolarija veće da je dobra meštija. Prave postolari u nas obaču od ševroa, oskarija, boksa, laka, ševrolaka, hiršledera, teleče kroše, vikaledera, jehnovina, šarvina i špigledera. Dok nije bilo ščitarica tako je ovaj zanat daleko bolje.

Treba da se udari srednjim putem u dobro shvaćenom interesu i općine i općinara, i ako se tu našao valjan izlaz, onda je proračunom zaista udaren dobar temelj na kojem se gradi opć. kućanstvo iduće godine, i koje može donijeti plodonosnih rezultata.

Još bismo napomenuli, da je potrebno, da se k raspravama opć. proračuna pristupi što prije. Kasnije dolaze utoci, pa se često otegne daleko u slijedeću godinu, dok postane proračun pravomoćan. Ako se što prije stavi proračun pod općinski krov, onda će za vremena doći do svoje potvrde, što je radi rasporezanja nameta samo od nužde. Sv. Martin i Sv. Nedjelja već su pristupile k proračunskim raspravama, a sada je poželjno da ih doskora slijede i ostale općine, pa naravski i naša.

Ne znamo još kako će biti s nametom u pojedinim općinama, ali što se nameta tiče u našoj općini, taj mora bezuvjetno pasti u idućoj godini. Ove je god. — kako je poznato — podignut namet na 88% s razloga, da se mnogi zaostaci od prijašnjih godina urede i financijske prilike saniraju.

Za iduću godinu morao bi prema tome naš namet pasti barem za 25-30%. Nadajmo se da će tako i biti!

Domće vijesti.

Deputacija trg. zastupstva kod velikog župana i podžupana. U srijedu otputilo se je odaslanstvo trg. zastupstva predvedeno po žup. tajniku Gvidi Špigelskomu k velikom županu Miloradu pl. Cuculiću Bitorajskomu i podžupanu Gjuri Horvatu, da ih zamole, da sa svoje strane zagovore i podupru molbu općine kod kr. zem. vlade za dozvolu prodaje drva u općinskim šumama. Kako veliki župan tako i podžu, an primili su ovo odaslanstvo najljubavnije osvrnuvši se simpatično toplim riječima na potrebe i razvitak Samobora. Ujedno su obećali svu svoju pomoć, kao i to da će nastojati, da stvar već 16. o. mj. dodje pred sjednicu upravnoga odbora ove županije.

Pridjeljenje. Vladin perovodja višeg razreda g. Gustav Huth koji je od županijske oblasti premješten kr. zem. vladi, odjele za unutrašnje poslove, pridjeljen je obrtnom odsjeku.

Odlikovanje. Naš domorac, hrv. pjesnik, Josip Miliaković, izabran je na po sljednoj glavnoj skupštini predsjednikom hr. pjev. društva „Trebevića“ u Sarajevu. Čestitamo mu na počasti, kojom ga je odlikovalo ovo ugledno društvo u srcu Bosne ponosne.

Podijeljene adjutuma. Pristupniku kod kot. suda u Samoboru gospodinu Adolfu Weberu podijeljen je adjutum od godišnjih 1000 K.

Krojača ima kod nas tri vrste. Jedni rade gospodska odijela, drugi priprostijsa građanska i dućansku robu, a treći seljačka odijela, naročito muške i ženske praluke.

Češljari izrađuju i prodaju ove češljeve: šionkam, ženski frizirkam, parizl gusti i rijetki, fancn, štapkam, na obe strane gust, košeri, tašnkam, štiškam, šubri-kam, kinderkam, roskam, mašin kam (ovi se više ne nose). — Danas je češljari jedan u Samoboru; prije su bila trojica.

Kefarski se obrt stao sve više razvijati. U celovsko doba nije bilo u S. niti jednog kefara, danas su četvorica. Kefar izrađuje sve vrste kefa i kistove. Za to treba fibris, rep četinja, piasavu, rišin korijen, vergjinštro i droč. Za kefare vrijedi prirečica, ostavljena od „jednoga kralja Matića, da piju kak piršinpinderi“.

Brijača ima četiri. Bave se i češljanjem gospodja i vlasuljarstvom. Prije su vadili zube, barbiri ljudi, davali kistire. Stara pjesma kaže:

Barbiri su prvi ljudi
To je stara stvar;
A tko hoće barbiri biti
Tomu treba dar.

(Svršit će se).

Za Crveni križ balkanskih naroda. U proračunskoj sjednici općine Sv. Martin predložio je vič. gosp. Oskar pl. Simić da se votira primjereni prilog za „Crveni križ“ balkanskih naroda. Zastupstvo je jednodušnim zaključkom votiralo u ovu svrhu 20 kruna.

† **Ana udova Filipec** rođena Ivanušević. U utorak ujutro umrla je ovdje naglom smrću gdja. Ana udova Filipec rođena Ivanušević u 73 godini svoga života.

Pokojnica bila je čestita i brižna majka, te skrbna domaćica, pa ostavlja iza sebe časnu spomen. Oplakuju je sinovi i kćeri, unučad i brojna rodbina.

U četvrtak prije podne bio je sprovod ove vrijedne pokojnice, na kojem je učestvovalo brojno općinstvo te domaća društva. Bila joj laka zemlja, a rastuženoj rodbini naše saučestice.

Iz „Hrv. čitaonice“. U petak uveče bila je odborska sjednica Hrv. čitaonice, pa je izabran tajnikom na mjesto blagopok. dra. Krnica, kot. pristav g. Drag. Albrecht, u čiju se agilnost i spremnost polazu najljepše nade. — Čitaonica kani ove godine održati više jour-fixa. Prvi će biti na Katarinino, 28. o. mj.

Sjednica trg. zastupstva. Iduća sjednica trg. zastupstva imala bi se sazvati potkraj ove sedmice. Ova će sjednica biti redovna, a prva iza nje bit će već po svoj prilici proračunska, u kojoj će se pretresti osnova proračuna za god. 1913.

Ispražnjeno mjesto u trg. zastupstvu. Kako je poznato, zahvalio je na odborskoj časti g. Joso Budi st. u početku ove zastupničke periode. Tako je postalo vakantno jedno mjesto odbornika. Po zakonu imao bi sam trg. odbor ovo mjesto popuniti izborom jednog zastupnika. Kako sada čujemo, vjerojatno ne će do toga doći, jer će g. Budi na nagovor nekih svojih znanaca, po svoj prilici povući svoju ostavku i zadržati odborničko mjesto.

Parnjača štrcaljka — isplaćena. Parnjača, štrcaljka, koju je nabavila trg. općina za svoje vatrogasno društvo još godine 1903. ovog je tjedna isplaćena, pa se je sada općina konačno ipak riješila ove svoje dugovine.

Analfabetaki tečaj u Mirnovcu. Pišu nam odanle: Analfabetki tečaj počeo je dne 5. studenoga, a polazi ga 16 obvezanika. S veseljem dolaze analfabeti u školu, te im je samo žao, što ne polaze ovu svaki dan. Tečaj se drži u utorak, srijedu, četvrtak i subotu, u svem 9 sati na tjedan. F. Lodeša, učitelj.

† **Blaž Poljak**, posjednik u Sv. Heleni, umro je ovdje u utorak u 86. godini života, te je u četvrtak uz saučestice općinstva pokopan na ovdšnjem groblju. — Pokoj mu vječni!

Večernji vlak iz Samobora. Prima iz gradjanstva: Za vlak, što odlazi iz Samobora u 6 sati uveče, svakako se opaža da je preuranjen. I zagrebačkom i samoborskom općinstvu daleko bi bolje konvenirao vlak u 7 ili 1/2 8 sati. Tko dodje iz Zagreba poslije podne u Samobor nije kadar ni najnužnije poslove da obavi do 6 sati.

Pogotovu vlak u 6 sati po nedjeljama i blagdanima nije nitako u interesu Samobora, jer se izletnici moraju vraćati prije vremena u Zagreb, a mnogi, koji bi dolazili ovamo ne dolaze radi toga, što im je vrijeme od 2 sata premalo na raspolaganje. Preporučujemo sl. upravi željeznice, da — dogodice uzme obzir na ove opravdane želje, što već ove godine ne može doći do promjene u voznom redu.

Patolaz na katedrali. Na čoku kakošje Rambergova ulica odjeljuje u Zagrebačku, postavilo je opć. poglavarstvo oznaku ploču, za orijentaciju stranaca. U „Sam. Listu“ je ovaj prijedlog nedavno iznesen, a sada je ovaj potrebi udovoljeno, što rado bilježimo.

Bojno-opakrbeni troškovi. Upravni odbor županije zagrebačke izdao je naredbu glede olakšanja i ujedinstvenja poslovanja oko utjerivanja i uređivanja bolničkih troš-

kova. Među inim upozoruje naredba na vođenje posebnog očevidnika o bolničkim platežima. Kako je poznato iz tužbi opć. odbora, ima mnogo hinjenih bolesnika, koji običavaju zimi potražiti bolničke tople prostorije, pa time znatno pomažu dizati bolno-opakrbenne troškove, koji i onako danomice rastu. Glede osoba dakle, koje su podane ljenjarenju i klataštvu te potucanju po bolnicama za prehranu i bez osobite nužde, imat će se podnositi posebno izvješće županijskoj oblasti radi proglašenja takovih osoba bolničkim klatašima.

Vrijeme „Babilje ljeta“, što slijed onamo iza Martinja, nije se nimalo ove godine iskazalo. U utorak ujutru osvanuli su krovovi kuća i obližnjih bregova pod snježnom kapom, a što je bilo najneobičnije, — uz padanje snijega bljesnulo je dva puta, čula se i duga, oteglja grmljavina. U srijedu imali smo opet snijega u petak kiše, koja kano da još ne želi prestati. Usto se povlače i hladne magle s dolova i gora i najvjekstaju dolazak snježnih i kišljivih dneva.

Pučka kuhinja u Samoboru. Gdja. Julijana Budi, koja je već prije za ljetovišnih sezona opskrbljivala hranom mnoge obitelji i gosti, te čija je kuhinja došla na lijep glas sa tečne priredbe jela, zakanila se sada da u Samoboru otvori „Pučku kuhinju“. U njoj će se danomice dobivati juha, sočivo i govedina s umakom, te komadićem kruha za zaista nisku cijenu u današnjim skupim vremenima. Sav objed stajat će 60 fil.

Ova uredba, što ju zasnovala gdja. Budi, jamačno će dobro mnogima doći, pa joj je već u općem interesu za željeti dobar uspjeh.

Iz općine Stupnik. Kako nam javljaju, održat će općina Stupnik svoju proračunsku raspravu u srijedu.

Požar u Noršić-selu. Javili smo u posljednjem broju o požaru u župnom dvoru u Noršić-selu, koji se zbio na sam Dušni dan poslije sv. mise. Šteta, koju je prouzročio ovaj požar znatna je. Izgorio je župni štagalj sa drvarnicom, u vrijednosti od 3000 kruna, avinjac vrijedan 300 K, prozori i vrata na župnom dvoru vrijedni 540. Dalje je izgorjelo na štetu župnika Samboleka 50 met. suhe djeteljine, veća količina slame i zobi, razno gospodarako orudje sve u vrijednosti od preko 1000 K. Žitelji Bošnjak i Iković koji su u štaglju imali spremijeno sijena, šope i pšenice pretrpjeli su istotako štetu od 382 K. — Sva šteta, koju je prouzročio ovaj požar, iznosi 5434 K.

U prvi čas nije se moglo znati, kako je vatra nastala. No kasnije su isbili na javu takovi momenti, koji stavljaju u očit sumnju nekog seoskog momka Stjepana Paića koji je kod župnika tri dana rezao drva i vidjeo da puši cigarete. Župnik ga je opomenuo, da ne puši, ali je temeljita sumnja, da je on ipak išao u drvarnicu s goruom cigaretom, gdje je bilo dosta slame, pak je tako mogla vatra iz neopreza nastati. Proti Paiću vode se sada izvidjaji kod suda.

Potreba proširenja škole u Sv. Martina. Broj sposobnjaka za ovu školu raste danomice. Jedva da je proširena škola na dvorazrednu, već se ukazuje potreba novog proširenja. Sada polazi ovu školu 290 polazajnika, koji uz poludnevnu obuku jedva stanu u sadašnje školske sobe koje su već posve pretrpane djecom. Do godine imat će se upisati od 214 sposobnjaka barem 80 djece, a otpustit će se iz škole 26, to će onda biti 390 polaznika, a kuda s njima? Morat će se bezuvjetno urediti treća školska soba, da se strada narodna prosvjeta, te da se dade prilika sl. sposobnjacima, da uživaju blagodat škole, za kojom ovdje narod baš iskreno željkuje.

Ostao bez šabra. Mijo Razum, žitelj iz Končice prijavlja, da mu je u noći od 3. na 4. o. mj. ukras nepoznat počinio čabar vrijedan 14 K.

Umrli u Samoboru od 10. do 17. studenoga.

Ana udova Filipec, posjednica, 73. god. Šmidhenova ulica, od klijemti trca.

Blaž Poljak, posjednik, 86. god. Sv. Helena, od ostarjlosti.

Sjednica Lječilišnog povjerenstva.

Dne 14. studenoga t. g. održana je sjednica Lječilišnog povjerenstva pod predsjedanjem dra. Gjura Horvata kao predsjednika, Stjepana Vukovića, tajnika, te uz nazočnost članova Josipa Čopa, dra. Marka Breyera, dra. Mije Juratovića i Edvarda Presečkija, dok je član g. Gvido Špigelski svoju odsutnost ispričao.

Tajnik čita odluku kr. žup. oblasti u Zagrebu od 16. listopada t. g. br. 18.772-5, kojom se Stjepanu Porednu u Samoboru dozvoljava podignuće kožarnice u Samoboru, Starogradska ulica kbr. 35. uz uvjete, kako su u odluci iste navedeni.

Lječilišno povjerenstvo jednoglasno zaključuje, da se sobzirom na to, što je ono samo dalo u tom predmetu svoju prijavu za postupak, da se ta gradnja ne dozvoli, to ostaje i danas kod toga, te zaključuje uložiti utok na visoku kr. zem. vladu. Obrazlaže ovaj uporabom § 52. zakona o zdravstvu, a drugo, što regulatorna osnova potvrđena po samoj zem. vladi — ne dozvoljava podignuće tvornica i kožarnica sred mjesta, nego izvan zadnje kuće Samobora, računajući tokom potoka Gradne; i napokon što se u neposrednoj blizini nalazi Hidropatički zavod i Hregovita šetališta. Povjerenstvo drži da odluka kr. županijske oblasti nije opravdana, — pa se tajniku lječilišnog povjerenstva povjerava, da u tom pravcu utok sastavi i uz sjednički ga zaključak dostavi kr. kot. oblasti za daljnju otpremu.

Nakon toga su rješeni nekoi manje važni prijedlozi te je sjednica zaključena a zapisnik po svim članovima odmah utvrđen.

Analfabetški tečajevi u našem kotaru.

Na osnovu banske naredbe započeli su i u našem kotaru s 1. o. m. j. analfabetški tečajevi. Kad se zna, kolika je to nevolja i po pojedince i po čitave narode, gdje nepismenost još uvijek u znatnoj mjeri gospoduje, onda je lako pojmiti blagodati, što je inadu da prosipaju u naš narod tečajevi za analfabete. Danas se narodi, stupanj njihove kulture mjeri po broju pismenih državljana. Knjiga je danas ako i ne jedina, a to ipak jedno od prvih sredstava obrazovanja, a bez pismenosti u narodu ne može ni ona imati utjecaja na one narodne slojeve, što žedjaju za knjigom, a ne može da se njome okoriste, jer naprosto ne znaju ni čitati ni pisati. Željeći da ovi tečajevi donesu što obilnijeg uspjeha pučanstvu našega kotara, donosimo ovdje broj analfabeta (obvezanih i neobvezanih) u pojedinim općinama, što su popisani za polaganje pomenutih tečajeva, kod ovopodručnih škola.

Općina Podvrh.

	Obvezanih	neobvz.	ukupno
1. Škola Podvrh u Samoboru.	65	13	78
2. Škola Lug	26	14	40
3. " Rude	25	—	25
4. " Parkaševac	37	—	37
5. " Mimovac	54	—	54
6. " Novič-selo	57	—	57

Opć. Sv. Nedjelja			
Škola Sv. Nedjelja	96	35	131
Opć. Sv. Martin			
Škola Sv. Martin	117	—	117
" Rak. Potok	38	—	38
Opć. Stupnik.			
Škola Stupnik	82	—	82
" Demerje	5	—	5
Ukupno	602	62	664

Ovo su brojke, koje su ušle u popis, koji je sastavljen prije započetih tečajeva. Nadamo se, da ćemo uskoro — pošto su tečajevi otpočeli — donijeti broj faktičnih polaznika kao i pobliže o radu samih tečajeva.

Iz suda.

Ciganska hajka na purane. Već smo javili, kako su neki cigani, a naročito Janko Kovačević i njegova žena poduzimali prave hajke na seoske purane. Kr. dući ih sa paše i otimajući ih sa njihovih noćišta. Janko Kovačević prodao je jednog ukradenoga purana i puru krčmaru Gašparu Karlinu, u Pod-susjedu za 7 K. Radi toga je i Karlin povučen na odgovornost, i to radi sumnje, da je on znao, da mu je cigo ukradene purane prodao. No Karlinu iskazuje, da on nije imao ni pojma o kradji, a kad je oštećenica Klara Crnečki (kojoj je ta dva purana ukrao ciganin) došla k njemu, vratio joj je odmah i živog i i već pečenog purana. Sada se doznalo naknadno, da se je ciganin Kovačević bavio pravom veleprodajom purana, koje je lifrao i u Zagreb. U tom smjeru vode se novi daljni izvidjaji.

Zakopala dijete u staji. Lojza Žužić djevojka u Stupniku 26. god. stara osuđena je nedavno po kr. kot. sudu u Samoboru radi prekršaja suprot sigurnosti života po § 339. kr. (zatajenja poroda po trudnoj neudatoj ženkinji) — na 3 mjeseca dana strogog zatvora.

Već je svojedobno opširnije javljeno u „Samob. Listu“ o ovoj stvari, kad je proti Lojzi Žužić poveden postupak radi zločina čedomorstva jer je potajno porođivši dijete zakopala ovo u štali pod jaslama. Kasnije je protiv nje obustavljen postupak radi zločina čedomorstva poradi pomanjkanja dokaza a poveden radi prekršaja § 339. kr.

Lojza Žužić jest već 2 puta prije rođila mrtvorodjenče, te je svaki put postojala sumnja radi zloč. čedomorstva, no svaki put je postupak obustavljen radi pomanjkanja dokaza.

Dopisnica uredništva.

VII. g. M. Primili smo pobližu. Materijal je za nas preopazan. Ne nekoje opise bismo ipak voljeli donijeti i upozoriti na njihovu zanimljivost. Ne bi li se obratili na Akademiju, koja rado prima priloge iz područja folkloristike. Srdačno pozdravije.

Gosp. prof. Š. Feljeton će još uti. Ne bi li nam opet blagodij spremili. Važi za nam prinosi uvijek dobro došli.

„Jurek Bašić“. Vaš sastavak prekasno stigao za ovaj broj. Dolazi u iduć.

„Pretpisnik“. Dopis, u kojima se u doličnoj formi upozoruje mjerodavni čitatelji na pojedine

nedostatke ili se svraća pažnja na neke potrebe primamo rado. Za takve dopise ne plaća se nikakva uvrzbina.

Gospodarstvo.

Pregledba konja radi sakagije. Sobzirom da se u posljednje doba ponovo ustanovljeni slučajevi sakagije u području velikogoričkoga i dugoselskoga, te jer postoji bojazan, da se je zaraza raširila i u samoborski kotar te ostale susjedne, određeno je vladnom naredbom, da se imadu pregledati svi konji u obližnjim kotarima, a potom i u Samoboru. Pregledbu će obaviti žup. veterinar Franjo Lisak, uz sudjelovanje uredovnih veterinaru dotičnoga kotara. Pregledbi će imati prisustvovati i opć. načelnici.

U području našeg kotara obaviti će se ova pregledba od 16. do 25. siječnja 1913.

Općine su pozvane, da sastave točne iskaze konja. Ima se uzeti obzir i na ciganske konje, koji će se odjelito pregledavati od konja ostalih gospodara.

Samoborske tržne cijene

(17. Studenoga 1912.)

	U kruzama	od do	
		od	do
Vino novo	1 hl	46.—	50.—
Vino staro	1 „	70.—	80.—
Pšenica	100 kg	19.—	20.—
Raž	100 „	18.—	19.—
Ječam	100 „	16.—	17.—
Zob	100 „	16.—	17.—
Kukuruz	100 „	21.—	22.—
Sijeno	100 „	6.—	7.—
Slama za stelju	100 „	3.—	3.50
Brašno	1 kg	—	—
Kruh	100 „	—	—
Govedina	100 „	1.45	1.50
Teletina	100 „	1.60	1.65
Svinjetina	100 „	1.65	1.70
Mast	100 „	2.80	2.85
Stanina	100 „	2.70	2.75
Kupus	1 glava	—	—
Korun	1 vagan	3.20	3.30
Sir	1 kg	—	—
Mlijeko	1 liter	—	—
Vrhnje	1 „	1.—	1.20
Petar	1 kg	2.20	2.30
Jaja	1 kom.	—	—
Jabuke	100 „	—	—
Orasi	1 kg	—	—
Drva	1 hvat	30.—	34.—

Vozni red na samoborskoj željeznici.

Novi vozni red od 1. listopada je ovaj:

Viak odlazi iz Samobora u Zagreb u 6 s 20 č jutrom, 9 s 10 č prije podne. I s 16 s poslije podne.

Nedjeljom i blagdanima u listopadu i travnju polazi još jedan viak u 7 s 30 č uveče.

Iz Zagreba u Samobor kreće viak: 7 s 45 č. 11. s 30 č prije podne, 2 s 30 č poslije podne i 7 s 30 č uveče.

Osim toga opći u 6 s 02 č po nedjeljama i blagdanima u listopadu i travnju.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Samoborci i Samoborke sjetite se „Društva za poljepšanje Samobora“

4 filtra

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod. Zdravija neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 4 filtra.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

U ZAGREBU.

4 filtra

MILIJONI
upotrebljuju za

Kašelj

promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripavac

Kaiserovy Prsní Karamelly

sa tri omerike
6050 svjedodžbi od liječnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 f.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆ
Ljekarnika u Samoboru.

Svaki Hrvat rabi samo

Alabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a
prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Za dobiti u Samoboru u
Ljekarni g. Mirka Kleščića.

Veliko skladište očala, cvikera, stakla u svim
brojevima. — Popravke obavlja brzo i tačno.

IVAN SUDNIK, urar
SAMOBOR.

OBAVIJEST.

Slobodna sam si općinstvu trgovšta Samo-
bora i okolice objaviti da sam otvorila u
prizemnim prostorijama u vlastitoj kući
(Trg Leopolda Salvatora broj 21)

pučku kuhinju

u kojoj će se dobivati svaki dan o podne
dodro i tečno domaće jelo za ove cijene.

juha ukuhana	12 fillira
sočivo (Zuspelse)	16 "
govedina s umokom	28 "
kruh	04 "

Ukupno 60 fillira

Isto tako dajem gore označena jela i
za istu cijenu i izvan kuće.

Preporučujući se slavnom općinstvu
da me podupre u ovom momu pothvatu
brojnim posjetom i narudžbama bilježim
s veće štovanjem

Julijana Budi.

Barchende majice, čarape,

svake vrste, kao i lijepe štofove za
zimске kostime
uz najumjerenije cijene prodaje

L. ROSENBERGER
trgovina manufakturne robe
SAMOBOR, glavni trg.

Rendez-vous Samoboraca u
Zagrebu.

Svratište

k „bobačkom rogu“

Novo i krasno uređjene sobe s električnom
rasvjetom. Elegančna restauracija. Izvršna
kuhinja, dobro vino i pivo.
Brza i tačna posluga. — Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Lijepi stan

2 sobe, kuhinja, izba itd u I. katu posve
suh i ugodan iznajmljuje Ignac Rozman,
Samobor, Starogradska ulica.

Prirodno ljekovito vrelo gorske vode

STERNOV

prema poredbenoj analizi najbolje od
svih gorskih voda.

Dobije se u trgovini E. Presečki.

NOVOSTI

Listovni papiri i omoti sa slikama od Samobora.
U omotima po 10 papira i 10 omota stoji 30 fillira. 1 papir i omot 4 fillira.

Veliki izbor samoborskih i inih razglednica.

Album sa 10 samoborskih slika.

Veliki izbor uspomena na Samobor, krasnih slikovnica za
djecu, krasnih spomenara, tintarnica, molitvenika itd.

Olgaretnih tuljčića. Svilenog papira za ruže.

Papira za police u svim vrstama i bojama.

Preporučuje najjeftinije „Samoborska tiskara i papirnica“

S. Šeka, Trg Leopolda Salvatora.

PRAVI SVIJETLI

tritaljski ugljen

dobiva se u svakoj količini u trgovini

E. Presečki.

Štencikari i kavanari
kao i privatnici dobiju vrlo lijepo
i ukusno izrađjene slovenske

igračke karte

sa 32 lista, koje odgovaraju posvema
dosadanjim običnim igračim kartama
uz vrlo umjerene cijene u

**„SAMOBORSKOJ TISKARI“
SLAVKO ŠEK.**

Poduprimo domaći proizvod.

Oglašivanje u „Samoborskom listu“

preporučuje se kao najuspješnije

p. n. gg. trgovcima i obrtnicima za jesensku i zimsku sezonu.